

Prosta nawigacja, czyli jak ułatwić poszukiwania na stronie

Przyjazna strona internetowa to, m.in. taka, na której jesteśmy w stanie szybko dotrzeć do poszukiwanej informacji. Każdy administrator powinien zatem zadbać o odpowiednie narzędzia, które pomogą użytkownikowi w nawigacji, czyli znalezieniu interesujących go treści oraz określeniu w jakim miejscu serwisu się aktualnie znajduje.

Okazuje się, że jednym z głównych powodów niezadowolenia z nawigacji jest poczucie zagubienia, zwłaszcza jeśli chodzi o rozbudowane strony, z dużą ilością podstron i informacji. Odwiedzając stronę po raz pierwszy, użytkownik w zasadzie nie ma większego pojęcia, ile ma ona podstron i jaką ma strukturę. Nie byłoby w tym nic złego, gdyby nie fakt, że poczucie zagubienia i niepewności negatywnie wpływa na odbiór treści serwisu i zaufanie wobec niego. Jeżeli takie odczucia będą towarzyszyły rodzicom i innym zainteresowanym, szybko opuszczą oni naszą stronę www i potrzebnych informacji zaczną szukać w innym miejscu. Warto więc zapoznać się z kilkoma podstawowym sposobami na ułatwienie nawigacji, a co za tym idzie, na zatrzymanie użytkowników na stronie.

Kluczowym elementem dla przejrzystości informacji w serwisie jest zbudowanie odpowiedniej struktury. Najlepiej, jeśli zostanie zachowana tzw. Struktura płaska. Głębokie zagnieżdżenia powodują, że nawigacja staje się utrudniona, zwłaszcza dla osób niewidomych i niedowidzących. Optymalne zagnieżdzenie menu powinno być dwu, maksymalnie trzypoziomowe (i mowa tu zarówno o podstronach otwierających się po kliknięciu w daną zakładkę, jak i o podstronach wysuwanych, gdzie wystarczy na menu najechać kursorem, aby zobaczyć kolejne poziomy). Im mniej kliknięć w głąb menu, tym lepiej dla użytkownika. Ponadto menu powinno być aktywne, czyli informować o wybranym w danej chwili elemencie. Oznacza to, że wybierając pozycję z menu za pomocą myszki lub klawiatury, wybrany element powinien na przykład zmienić kolor. Daje to pewność osobie korzystającej z programu powiększającego, że jest we właściwym miejscu.

Logiczna hierarchia ważności poszczególnych elementów serwisu ułatwia nawigację nie tylko osobom widzącym, ale również niewidomym i niedowidzącym. Dlatego w następnej kolejności konieczne jest zadbanie o odpowiedni dobór nagłówków. Dzięki nagłówkom możemy określić, które elementy serwisu są ważniejsze, a które mniej ważne. Osoby korzystające z programów czytających chętnie sięgają po możliwość prostego nawigowania, pozwalającego za pomocą klawiatury przemieszczać się pomiędzy samymi tylko nagłówkami na stronie. Nagłówek h1 opisuje tytuł serwisu. Nagłówkami h2 określane są zazwyczaj główne sekcje np. menu główne, menu dodatkowe oraz wyszukiwarka, nagłówkami h3 - tytuły artykułów, a nagłówkami h4 - kolejne mniej ważne elementy. Dzięki takiej hierarchii, zarówno robot wyszukiwarki, jak i użytkownicy powinni mieć większą jasność, na jakie elementy zwrócić szczególną uwagę, ponieważ mogą pobeżnie „przeskoczyć” po samych nagłówkach w menu głównym, zanim zagłębią się w jakieś interesujące ich zakładki czy artykuły. Ważne, aby nie używać nagłówków do formatowania tekstu. Czasami zdarza się, że administrator chcąc wyróżnić jakieś zdanie w dłuższym tekście, korzysta z gotowych nagłówków, ponieważ dobrze wpisują się w jego pomysł dotyczący wyglądu zakładki. Aby wyróżnić jakiś tekst używa na zmianę nagłówków h2, h4 i h5, co może rzeczywiście wygląda estetycznie w danym tekście, ale kompletnie rujnuje nawigację na stronie. Dla uzyskania pogrubień, kursywy, wielkości czcionki, podkreśleń i całości formatowania treści najlepiej zastosować gotowe możliwości edytora tekstowego lub, jeżeli naprawdę nie potrafimy zrezygnować z nagłówków, używać ich dalszych numerów oraz dbać o zachowanie odpowiedniej hierarchii.

W serwisie internetowym zawsze musimy wskazać użytkownikowi, w którym miejscu aktualnie się znajduje. Najpopularniejszą metodą jest tzw. ścieżka okruszków (z ang. *breadcrumbs* – okruszki chleba). To nic innego, jak linki powrotne do stron nadrzędnych, które użytkownik przemierzył, aby dotrzeć do aktualnego miejsca. Znajdują się one bezpośrednio nad treścią danej zakładki/artykułu. Warto zwrócić uwagę, czy na naszej

stronie występuje ścieżka okruszków i pogodzić się z jej obecnością, ponieważ jest ona ułatwieniem dla wszystkich użytkowników, nie tylko dla tych, którzy korzystają z programów wspomagających.

Poza umożliwieniem określenia obecnej lokalizacji, powinniśmy także ułatwić znalezienie konkretnych informacji w serwisie. Standard WCAG 2.0 określa, że na stronie powinny istnieć przynajmniej dwa z następujących sposobów: spis treści, mapa serwisu, wyszukiwarka, lista powiązanych podstron, lista wszystkich podstron.

Kolejnym krokiem do stworzenia dostępnej cyfrowo strony jest odpowiedzialne nadawanie tytułów zakładkom, artykułom, nagłówkom itp. Każda podstrona powinna mieć unikalny i sensowny tytuł. Najczęstszym błędem adminów jest dodawanie do kilku zakładek artykułów o takiej samej nazwie, np. „Pierwszy Dzień Wiosny” znajduje się zarówno w zakładce Aktualności, jak i w Archiwum roku szkolnego 2014/2015. Podobny przykład to dodawanie zakładek o nazwie „Galeria” do każdej grupy przedszkolnej. Gdy rodzic będzie chciał szybko odszukać galerię ze zdjęciami własnego dziecka, będzie musiał się przedostać przez całą listę wyszukanych pozycji o identycznej nazwie. A wystarczyłoby sprecyzować tytuł (np. Pierwszy Dzień Wiosny 2016r.” lub „Galeria Krasnali”), aby odszukanie danej treści zajęło dosłownie kilka sekund i nie wystawiało na próbę cierpliwości użytkowników. Jest to również istotne dla pozycjonowania strony, np. Google wyżej punktuje szukane słowo kluczowe, jeśli występuje ono w tytule oraz wyświetla nadany tytuł bezpośrednio w wynikach wyszukiwania. Przy okazji pamiętajmy, że tytuły nie powinny być zbyt długie i od razu powinny sugerować co się w danej zakładce lub artykule znajduje, np. O placówce, Dokumenty, Aktualności, Archiwum 2014/2015 itd.